

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky **L.**, nar. X., bývajúcej v B., proti odporcovi **P.**, nar. X., bývajúcemu v D., zastúpenému advokátom JUDr. L., so sídlom Advokátskej kancelárie R., za účasti matky navrhovateľky M., nar. X., bývajúcej v B., **o zvýšení výživného**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 32 P 41/2013, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. októbra 2013 sp. zn. 17 CoP 44/2013, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Žalobkyni nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom z 30. mája 2013, č.k. 32 P 41/2013-59, určil otcovi povinnosť prispievať na výživu vtedy maloletej L., nar. X. zvýšeným výživným zo sumy 80 Eur na sumu 110 Eur mesačne, vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 1. februára 2013. Zročné výživné za obdobie od 1. februára 2013 do 30. mája 2013 na maloletú L., nar. X. vo výške 120 Eur povolil otcovi splácať v 10 Eur mesačných splátkach spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Zároveň vyslovil, že týmto došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 33 P 5/2011-29 zo dňa 15. februára 2011 vo výroku o výživnom na maloletú L..

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie odporcu rozsudkom zo 16. októbra 2013 sp. zn. 17 CoP 44/2013 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku

o povinnosti otca prispievať na výživu maloletej L. zvýšením výživným zo sumy 80 Eur na sumu 110 Eur mesačne vždy do 15 dňa v mesiaci, vopred k rukám matky počnúc dňom 1. februára 2013 zmenil tak, že určil, že otec je povinný prispievať na výživu navrhovateľky počnúc dňom 1. februára 2013 zvýšením výživným zo sumy 80 Eur mesačne na sumu 110 Eur mesačne splatným vždy do 15 dňa v mesiaci vopred, v období od 1. februára 2013 do 16. augusta 2013 k rukám matky navrhovateľky M., nar. X. a od 17. augusta 2013 naďalej k rukám navrhovateľky. Vo zvyšku návrh na zvýšenie výživného zamietol a zročné výživné vo výške rozdielu medzi zvýšením výživným na 110 Eur a skutočne zaplateným výživným za obdobie od 1. februára 2013 do 31. augusta 2013, odporcu zaviazal zaplatiť k rukám matky navrhovateľky M., nar. X. do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Potvrdenie prvostupňového rozsudku odôvodnil vecnou správnosťou a v plnom rozsahu sa stotožnil s jeho odôvodnením. Pokiaľ však zmenil rozsudok okresného súdu a nepotvrdil ho ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1, 2 O.s.p. uviedol, že tomu tak bolo len z dôvodu potreby formálnej a to zmeny platobného miesta z dôvodu, že 17. augusta 2013 maloletá navrhovateľka L. nadobudla plnoletosť a ako osoba spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu je oprávnená preberať výživné od povinnej osoby sama. Preto nebol dôvod, aby bolo výživné platené k rukám jej matky. Zročné výživné za obdobie od počiatku zvýšenia vyživovacej povinnosti od 1. februára 2013 do 31. augusta 2013 bez určenia konkrétnej sumy uložil odvolací súd odporcovi zaplatiť k rukám matky navrhovateľky do troch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia a zročné výživné za obdobie od 1. septembra 2013 do 31. októbra 2013 povolil odporcovi splácať k rukám navrhovateľky v mesačných splátkach po 10 Eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok. Výšku zročného výživného nemohol určiť v konkrétnej sume z dôvodu chýbajúcich informácií, v akej výške platil odporca výživné za obdobie od 1. februára 2013 do 31. októbra 2013. Zročné výživné vypočítal ako rozdiel medzi zvýšeným výživným 110 Eur mesačne od 1. februára 2013 a výživným, ktoré odporca v období od 1. októbra 2013 do 31. októbra 2013 navrhovateľke zaplatil.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie odporca, v ktorom poukázal na vady konania, ktoré mali podľa názoru dovolateľa za následok nesprávne rozhodnutie veci. Nesúhlasil so závermi, ku ktorým dospeli vo svojich rozhodnutiach súdy prvého a druhého stupňa. Namietal, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, najmä nedostatočným odôvodnením rozhodnutia. Navrhoval zrušiť rozhodnutia oboch súdov a vec

vrátiť na ďalšie konanie a o trovách konania rozhodnúť tak, že tieto sa nepriznávajú žiadnemu z účastníkov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým prípustnosť dovolania a dospel k záveru, že smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ust. § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. a proti rozsudku odvolacieho súdu v prípadoch uvedených v ust. § 238 O.s.p.

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné aj proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým prvostupňový súd vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 až 4 O.s.p. V zmysle § 238 ods. 4 O.s.p. dovolanie nie je prípustné vo veciach upravených zákonom o rodine, ibaže ide o rozsudok o obmedzenie alebo pozbavenie rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu, o priznaní rodičovských práv a povinností maloletému rodičovi dieťaťa, o určení rodičovstva, o zapretie rodičovstva alebo o osvojenie.

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým sa rozhodlo vo veci upravenej zákonom o rodine (zmena vo výške výživného). Napadnutý rozsudok teda nevykazuje znaky rozsudku, proti ktorému je dovolanie prípustné, ale znaky rozsudku, v prípade ktorého je prípustnosť dovolania výslovne vylúčená (§ 238 ods. 4 O.s.p.).

Vzhľadom na zákonnú povinnosť skúmať vždy či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p.,

ale sa zaoberal aj otázkou či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu ak po a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Dovolateľ dovolanie odôvodnil odkazom na ust. § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia a nevyhodnotenia dôkazov predkladaných aj ním samotným.

Ak teda namieta, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo pri vykonávaní dokazovania nepriznaním významu určitému dôkazu alebo nesprávnym vyhodnotením niektorého dôkazu, dovolací súd uvádza, že nevykonanie dôkazov podľa návrhu alebo predstavy účastníka konania nie je postupom, ktorým by mu súd odňal možnosť konať pred súdom. Rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané patrí výlučne súdu a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia.

Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán avšak s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Pokiaľ súdy v uvedenom smere nedostatočne odôvodnia svoje rozhodnutie, nedostatok takéhoto odôvodnenia zakladá vadu zmätočnosti v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Odôvodnenie rozsudku musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 211 O.s.p.). Súd sa musí v odôvodnení svojho rozhodnutia vypořadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež s poukazom na ním prijaté právne závery.

Súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho rozsudku jasným a zrozumiteľným spôsobom vyporiadal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré boli pre jeho rozhodnutie podstatné a právne významné.

Odvolačí súd svoje rozhodnutie taktiež riadne odôvodnil, keď mal za to, že okresný súd náležite zvažil vykonané dôkazy, tieto vyhodnotil a vyhodnotenie vyčerpávajúcim spôsobom odôvodnil. Odvolačí súd v podstate prevzal skutkový stav ako ho ustálil súd prvého stupňa a v celom rozsahu sa stotožnil aj s jeho právnym názorom. V dôvodoch svojho rozhodnutia sa vyporiadal aj s námietkami odvolateľa uvedenými v odvolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dospel k záveru, že skutkové a právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p.).

Na základe uvedených dôvodov dovolací súd dospel k záveru, že postupom súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu, ktorý sa neprieči zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné, a nebola preukázaná existencia dovolateľom namietanej vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., tiež neboli zistené ani iné procesné vady uvedené v § 237 O.s.p., dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie je neprípustné. Dovolanie odporcu preto odmietol (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

V dovolacom konaní vzniklo právo navrhovateľke na náhradu trov tohto konania. Dovolačí súd jej napriek tomu nepriznal náhradu trov dovolacieho konania, keďže tieto nežiadala (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. mája 2014

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová